

Suomen Oistat-keskus ry

TOIMINTAKERTOMUS 2018

Suomen Oistat-keskus perustettiin ja rekisteröitiin 1975. Toimintavuosi 2018 oli sen neljäskymmeneskolmas täysi toimintavuosi.

Suomen Oistat-keskuksen tehtävä ja tavoitteet

Suomen OISTAT -keskus on kansainvälisesti sekä kansallisesti arvostettu asiantuntijaverkosto ja riippumaton esittävän taiteen alan kansainvälinen yhteistyöjärjestö. Keskuksen päämääränä on luoda, ylläpitää ja kehittää kansainvälistä vuorovaikutusta lavastus-, puku-, valo- ja äänisuunnittelun, teatteriarkkitehtuurin sekä teatteritekniikan yhteistyöelimenä. Suomen OISTAT -keskuksen kautta suomalaista esitystaidetta, sen tutkimusta ja teatteritekniistä osaamista välitetään ammattitaitoisesti sekä näkyvästi koko maailmassa. Suomen OISTAT -keskus pyrkii järjestämään myös kotimaassa kansainvälisiä kokouksia ja konferensseja sekä alan tapahtumia ja seminaareja yhteistyössä yhteisöjäsentensä kanssa. Suomen OISTAT -keskus on aktiivinen kansainvälisen skenografian alan World Stage Design, WSD -kilpailunäyttelyn ja Scenofest -tapahtuman toimija sekä nelivuositain Prahassa järjestettävän skenografian maailmannäyttely Prahassa Quadrenniaalin, PQ -kilpailunäyttelyn Suomen osaston pääjärjestäjänä.

Yleistä

OISTAT on lyhenne järjestön ranskankielisestä nimestä Organisation Internationale des Scénographes, Techniciens et Architectes de Théâtre, josta yleisesti käytetään englanninkielistä käännöstä International Organization of Scenographers, Theatre Architects and Technicians. Suomen OISTAT -keskus on perustettu 1975 ja se on vakiinnuttanut asemansa yhtenä kansainvälisen järjestön aktiivisimmista kansallisista keskuksista.

Järjestön kansainvälinen työ tapahtuu EC-komiteassa (Executive Committee), Governing Boardissa (GB) ja eri komissioissa, joihin kansalliset keskuksot osallistuvat edustajiensa välityksellä. Järjestön kansainvälistä jäsenmäärää

pyritään jatkuvasti lisäämään, OISTAT - keskuksia ja henkilöjäseniä on jo yli 50 maassa.

Kansainvälisen kattojärjestön hallinto

Järjestön johdossa on kansainvälinen hallitus, Executive Committee (EC): Bert Determann (President) ja seitsemän EC jäsentä: Ivo Kersmaekers (Belgium, Executive Committee Member), Sean Crowley (UK, Executive Committee Member), Jan K. Rolnik (Czech Republic, Treasurer), Kevin Rigdon (USA, Secretary), Bert Determann (The Netherlands, OISTAT President), Marina Raytchinova (Bulgaria, Executive Committee Member), Duncan Ei-Eu Chang (Taiwan, Vice President), Hazem Shebl (Egypt, Vice President). Järjestön toimintaa suunnitteleva Governing Board (GB) toimii hallituksen asiantuntijaelimenä ja koostuu EC:n jäsenistä ja komissioiden puheenjohtajista: Tim Foster (UK, Architecture), William C. Kenyon (USA, Education), David Wilmore (UK, Research), Romana Bosković (Serbia, Technology), Carl Walling (USA, Publication and Communication) ja Markéta Fantová (CZ, Performance Design). Kansainvälisen OISTAT:n Headquarters on tällä hetkellä Taipeiissa, Taiwanissa. Executive Directorina toimii Wan-Jung Wei (Taiwan).

Suomen OISTAT -keskus vaikuttaa koko järjestön kehittämiseen ja toimintaan sekä välittää jäsenilleen tietoa edustamiensa audiovisuaalisten ammattien kehityksestä ja tapahtumista. Samalla Suomen keskuksen edustajat välittävät puolestaan tietoa suomalaisesta osaamisesta eri komissioiden kautta kansainvälisille kollegoilleen.

Tulevan toimintavuoden aikana kansainvälisessä OISTATissa jatketaan kongressin hyväksymän toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa. EC -komitea kokoontuu kaksi kertaa vuodessa, kokouksista toinen on yleensä yhdessä GB:n kanssa. GB kokoontuu silloin myös omana kokoonpanonaan.

Suomen Oistat-keskuksen jäsenistö

Suomen Oistat -keskuksen jäsenmäärä oli toimintavuoden lopussa 82 jäsentä, joista 72 oli henkilöjäseniä ja 9 yhteisöjäsentä: Suomen Arkkitehtiliitto, Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry, Teatterialan ammattilaiset, Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit, Suomen Valo- ja äänisuunnittelijoiden Liitto ry, Teatterimuseo, Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun valo- ja äänisuunnittelun laitos sekä Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun lavastustaiteen ja esittävän taiteen pukusuunnittelun koulutus. Yhteisöjäsenten kautta Suomen OISTAT -keskuksen toiminta käsittää yhteensä yli 6000 järjestöjäsentä lisättyinä alan koulujen ja Teatterimuseon jäsenyydellä. Jäsenmäärä on pysynyt tasaisena nuoren polven uusien henkilöjäsenanomusten myötä vanhojen jäsenten eläköityessä.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET VUONNA 2018

PQ2019:n valmistelu

Vuoden 2018 kansainvälisen toiminnan aktiviteeteistä tärkeimpiä oli vuoden 2019 Prahan Kvadriennaalin (Pražské Quadriennale, Prague Quadrennial, PQ) Suomen kansallisen näyttelyosaston suunnittelun edistäminen. Hallituksen keväällä 2017 käynnistämän näyttelyhaun tuloksena Suomen menestyksestä ja omaperäistä linjaa tässä maailman suurimassa ja perinteikkäässä skenografiatapahtumassa valittiin tekemään tunnetuksi skenografian ja esitystaiteen eri alueiden taiteilijoista koostuva, vuonna 2010 perustettu KOKIMO ehdotuksellaan "KOKIMO kuraattorina: Fluid Stages".

KOKIMOn edelleen järjestämän teoshaun tuloksena Fluid Stages -näyttelykonseptin alla esitettäväksi/kehiteltäväksi valittiin seuraavat tekijät ja teokset:

Siru Kosonen & Susanna Suurla: Suck My Chair

Milla Martikainen, Kati Raatikainen, Petra Vehviläinen: Acts of Care

Nykyri, Lehtovaara, Valencia, Blume: Sonic Presence of an Absent Choreography

Kalle Rasinkangas: Ocean Vortex

Alexander Salvesen ja työryhmä: Mindscapes Landscapes

L & V Sariola: Robot Loves

Marja Uusitalo: No Doubt (työnimi)

Avoimeen hakuun tuli paljon hakemuksia, ja ne olivat taiteellisesti korkeatasoisia.

Teosehdotuksissa tuli esiin monipuolisia näkökulmia PQ 2019 -näyttelyn teemoihin Muutos/Transformation, Rajojen huokoisuus/Porous Borders, Yhteisöllisyys/Collectivity sekä Skenografinen maisema/Scenographic Landscape.

Kotimaan aktiviteetit

Education Commission -tapaamisen valmistelu tapahtuman toteuttamiseksi Suomessa jatkui. Komissiotapaamista on kaavailtu kevättalville 2020 LUX-valofestivaalin kanssa samaan aikaan, ja yhteistyössä Lighting Design alakomission kanssa. Edellinen hallituksen puheenjohtaja Maiju Loukola on ollut asiasta yhteydessä EduCommissionin puheenjohtajaan William Kenyoniin ja EduCommissionin Suomen edustajaan Tomi Humalisto.

Kv-toiminnan jalkauttaminen kotimaan toimijoille

OISTAT-keskuksen toisena keskeisenä päämääränä on kehittää edelleen keinoja jakaa kansainvälisen toiminnan ja verkottumisen hyötyjä kotimaiselle jäsenistölle. Tavoitteena on mm. kansainvälisen kattojärjestön kautta tulevan viestinnän välittäminen jäsenistölle, jäsentilaisuuksien järjestäminen ja kansainvälisen OISTAT:n työryhmätoiminnan edistäminen ja kehittäminen Suomessa.

Kansainvälisten komissioiden toiminta

Keskuksen kansainvälistä toimintaa pidetään yllä osallistumalla kansainvälisen hallituksen, eri komissioiden ja työryhmien toiminnan kehittämiseen ja niiden valitsemien projektien edellyttämään työskentelyyn. Suomen OISTAT-keskuksella on pysyvä edustus komissioissa Performance Design, Education, Architecture, Technology sekä Research.

OISTAT Performance Design

Komission tehtävänä on edistää esittävän taiteen audiovisuaalisen alan ammatillisen tiedon ja kokemusten vaihtoa sekä lisätä kansainvälistä verkottumista, yhteistyötä, keskustelua ja näkyvyyttä.

Komission alaisuudessa toimivat myös omaan alaansa erikoistuneet alakomissiot (Sub commissions) Lighting, Sound, Costume ja Space Design, joiden toiminta on aktiivista ja joihin osallistuminen on kaikille OISTATin jäsenille mahdollista sekä vapaaehtoista. Kokouksia pyritään järjestämään ainakin kerran vuodessa. Suomen edustaja, valosuunnittelun lehtori Kimmo Karjunen toimii Lighting Design alakomission toisena puheenjohtajana yhdessä Nick Moranin (UK) kanssa, ja pukusuunnittelija Ulla-Maija Peltola edustaa keskusta Costume alakomissiossa. Space Design alakomissiossa Suomen keskusta edustaa lavastaja, pukusuunnittelija TaT Reija Hirvikoski.

Komission kokousten yhteydessä järjestetään yleensä kokouksen aiheeseen liittyviä seminaareja, näyttelyitä ja koulutustapahtumia. Näiden tilaisuuksien tarkoituksena on esitellä uusia innovaatioita ja tarjota myös alan opiskelijoille mahdollisuus tavata skenografian alueen johtavia ja aktiivisia taiteilijoita. Komissio organisoii Scenofest -koulutustapahtumaa ja WSD – näyttelyä muiden komissioiden kanssa yhteistyössä. Komissio kokoontui vuonna 2018 Cardiffissa (UK). Suomen edustaja on keskuksen varapuheenjohtaja Sampo Pyhälä.

OISTAT Education

OISTAT Education on aktiivinen komissio, johon kuuluu paljon alan yliopistojen professoreita ja muita opettajia. Suomen OISTAT -keskuksen edustaja osallistuu komission uusien projektien suunnitteluun ja toteuttamiseen, joista mainittakoon esim. esittävän taiteen koulutuksen koordinointi. Komissio toteuttaa ja organisoii laajoja koulutustapahtumia kuten erityisesti opiskelijoille suunnattu työpajatapahtuma Scenofest. Komissio organisoii myös Scenofest -tapahtuman WSD2107-tapahtumassa Taipeissa, yhteistyössä muiden komissioiden kanssa. Seuraava Scenofest-tapahtuma on PQ2019-tapahtuman yhteydessä Prahassa. Komissio kokoontui 14.–17. maaliskuuta 2018 Fort Lauderdaleassa, Floridassa (US). Suomen OISTAT-keskuksen edustaja on valosuunnittelun professori Tomi Humalisto.

OISTAT Research

Suomen OISTAT -keskus osallistuu komission puitteissa skenografiatutkimuksen kehittämiseen. Komissiossa edistetään kansainvälistä yhteistyötä esittävän taiteen tutkimuksen alueella. OISTAT Research on muotoutunut kansainvälisen OISTAT'in aktiiviseksi komissioksi ja se järjestää sisällöllisesti kunnianhimoisia seminaareja kokoustensa yhteydessä. Research komissio kehittää myös alan kansainvälistä tutkimusta käsittelevää julkaisutoimintaa. OISTAT Research osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön muiden komissioiden kanssa Scenofest- ja WSD-tapahtumissa. Komissio kokoontui 28.8.–2.9. 2018 Cardiffissa (UK). Suomen OISTAT -keskusta komissiossa edusti skenografi Antti Mattila, joka ei kuitenkaan aikataulullisista syistä päässyt komission kokoukseen.

OISTAT Architecture

Komission tehtävänä on lisätä teatterialan arkkitehtien keskinäistä kommunikointia ja yhteisymmärrystä maailmanlaajuisesti. Komissio tarjoaa foorumin ammatilliseen kasvuun, tutkimusprojektien kehittämiseen sekä informaation keräämiseen ja levittämiseen. Komissio kokoontuu 10.–12.10. 2018 Chicagossa, Yhdysvalloissa. Suomen OISTAT -keskuksella ei tällä hetkellä ole edustusta komissiossa.

OISTAT Technology

Komissio mahdollistaa foorumin tietojen ja kokemusten vaihtamiseen teatteritekniiseen alaan liittyvissä asioissa, on sitten kyseessä standardit, työsuojeluasiat tai muut tiedon keräämiseen tai jakamiseen liittyvät projektit. Tämä yhteistyö on keskeistä kehitettäessä maailmanlaajuisia turvallista, uusiutuvaa ja taiteellista teatteriteknologiaa. Komissio kokoontui 28.11.–1.12. 2018 Wienissä, Itävallassa. Suomen keskusta komissiossa edusti valosuunnittelija, käyttöpäällikkö Heikki Örn.

Aikaisempi pyrkimys on ollut, että komissiokokousten isäntämaat kustantavat osallistujien majoituksen ja maksavat osittaisen päivärahan tai ylläpidon kokouspäiviltä. Globaalin taloustilanteen kiristyttyä joutuvat kansalliset keskuksset yhä enenevässä määrin kuitenkin vastaamaan myös edustajiensa majoituskustannuksista. Kansalliset keskuksset ovat sitoutuneet vastaamaan virallisten edustajiensa matkakustannuksista.

Varsinaisten komissiokokousten lisäksi komissioiden erityisprojektit, kuten Kimmo Karjusen Lighting Design Groupin jaettu puheenjohtajuus vaativat mahdollisesti erillisiä työkokousmatkoja ja majoituskustannuksia.

Tiedotus

Suomen OISTAT -keskus tiedottaa jäsenistölleen sekä kansainvälisistä että oman keskuksen asioista nettisivuillaan ja yhä enenevässä määrin ekologisista sekä kustannussyistä sähköpostin välityksellä. Komissiokokouksista raportointia pyritään lisäämään myös jäsenistölle. Tiedotus kohdennetaan OISTATin yksityis- ja yhteisöjäsenille. Ammattijärjestöistä Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry., Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry., Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry., Teatterialan ammattilaiset ry. sekä Suomen arkkitehtiliitto SAFA ry. ovat Suomen OISTAT -keskuksen yhteisöjäseniä. Aalto -yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, Elokvataiteen ja lavastustaiteen laitos, Näyttämölavastuksen pääaine ja Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun Valo- ja äänisuunnittelun laitos sekä Savonlinnan aikuis- ja ammattiopisto Artemia että Teatterimuseo kuuluvat myös OISTATin yhteisöjäseniin. Tiedottamisesta vastaa Aku Meriläinen ja hallituksen jäsenet tahoillaan.

Suomen OISTAT -keskuksen kotisivuja <http://www.oistat.fi> muokataan jatkuvasti jäsenistön tarpeita vastaaviksi; vuoden 2018 aikana aktivoitiin keskuksen sosiaalisen median kanavia entisestään. Webmasterina toimii tiedottaja Aku Meriläinen.

Talous

Sampo Pyhälän edustajuus OISTAT Performance Design komissiossa, Kimmo Karjusen Lighting Design Sub Commissionin vetäjäyys ja Ulla-Maija Peltolan Costume Design Sub Commissionissa lisäävät keskuksen matkarahoituksen tarvetta. Myös Reija Hirvikosken Space Design Groupin edustajuuden myötä ulkomaiset kokousmatkat lisäävät keskuksen matkarahoitusta hänen osaltaan. Ainoastaan lähettämällä edustajia kokouksiin ja projektitapaamisiin sekä kustantamalla edustajiensa matkat Suomen OISTAT -keskus pystyy vaikuttamaan kansainväliseen toimintaan mahdollisimman aktiivisesti.

Suomen OISTAT -keskuksen näkyvä toiminta vaatii tällä hetkellä erityisesti hallituksen jäsenten aktiivista ja valpasta vapaaehtoistyötä sekä -panosta. Suomen OISTAT -keskus toimii erittäin niukalla budjetilla. Erilaiset, kotimaiset jäsentapahtumat, kansainväliset näyttelyt ja Suomessa järjestettävät kansainväliset symposiumit sekä tänne kutsutut kansainvälisen OISTAT -kattojärjestön komissioiden kokoukset tarvitsevat erillistä apurahoitusta. Suomen OISTAT -keskuksen varsinainen toiminta on pääsääntöisesti rahoitettu Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä toiminta-avustuksella, jäsenmaksuilla sekä erillisillä henkilökohtaisilla matka-apurahoilla.

Suomen OISTAT -keskuksen aktiivinen, kansainvälinen toiminta on täysin riippuvainen valtion rahoituksesta. Tärkein painotus vuositoiminnan kuluissa on keskuksen edustuksen turvaaminen kansainvälisen hallituksen ja eri komissioiden kokouksissa. Vuonna 2018 Suomen OISTAT -keskuksen taloudellinen pääpaino oli kansainvälisessä hallitustyöskentelyssä, komissioiden vuosimatkojen kustannuksissa ja tulevan Education Commission -seminaarin valmistelyssä, sekä kotimaiselle jäsenistölle suunnattujen tapahtumien järjestämisessä.

Lisäksi keskuksen tärkeimmän kansainvälisen erityisprojektin, PQ2019-tapahtuman valmistelua edistettiin vuoden 2018 kuluessa yhdessä Suomen edustajiksi valitun KOKIMO-työryhmän kanssa tätä tarkoitusta varten haettavin erillisrahoituksen (esim. säätiöiden avustukset) turvin.

Suomen Oistat-keskuksen hallinto

Keskuksen puheenjohtajaksi valittiin vuosikokouksessa 2018 valosuunnittelija, valosuunnittelun lehtori Kimmo Karjunen. Hallituksen kokoonpano oli seuraava:

Valosuunnittelija, lehtori Kimmo Karjunen (puheenjohtaja)

Valosuunnittelija Vespa Laine

Lavastaja, lehtori emerita Eeva Ijäs

Lavastaja Sampo Pyhälä (varapuheenjohtaja)
Pukusuunnittelija Ulla-Maija Peltola
Skenografi, valosuunnittelija Raisa Kilpeläinen
Skenografi, mediataiteilija Aku Meriläinen
Taiteen tohtori Maiju Loukola
Käyttöpäällikkö Heikki Örn
Skenografi Ila Ensterä

Toimintavuoden 2018 aikana yhdistysrekisteriin merkittiin myös vuoden 2017 vuosikokouksessa hyväksytty sääntömuutos. Muutoksen pääasiallisena sisältönä oli päivittää yhdistyksen tarkoituksen ja toiminnan kuvailua, selkeyttää jäsenyykäytäntöjä ja muuttaa hallituksen kokoonpanoa koskevaa sääntömääräystä joustavampaan suuntaan.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 4 kertaa. Sihteerin tehtäviä hoitivat keskuksen puheenjohtaja käytännön toimien osalta sekä vapaaehtoiset hallituksen jäsenet hallituksen kokouksissa vuorollaan. OISTAT-keskuksen tiedottajana ja webmasterina toimi Aku Meriläinen.

Taloudenhoitajana toimi lavastaja Antti Mattila. Tilintarkastajana toimii Tilintarkastusrengas Oy, vastuullisena tilintarkastajana Lotta Kauppila KHT. Toiminnantarkastajaksi valittiin Tomi Humalisto ja varatoiminnantarkastajaksi Mia Kivinen.

Keskuksen virallinen osoite sijaitsi edelleen Teatteri- ja mediatyöntekijät Temy ry:n toimiston yhteydessä, joka muutti toimintavuoden aikana osoitteeseen Hietaniemenkatu 2, 00100 Helsinki.